

nerat Oceanum, ostio bis millium, ut quidam notant, quinquaginta pass. latitudine. Accolis hic fluvius hodieque *Taio*, Lusitanis *Teio*. *Tagus* auriferis arenis copiosus reliquis Hispaniarum fluminibus, uti testantur Solinus in Polyhistore & Isidorus lib. xiii Etymolog. cap. xxi, præferebatur. Auriferum hodieque, ut & alios multos Lusitanæ fluvios esse adfirmat apud Ortelium, vir fide dignus Emanuel Enricus. Piscium item Ostreorumque feracissimum, Gemmasque generantem memoria prodit Pomponius Mela. *Anas*, Latinis Græcisque scriptoribus satis notus, originem habet ex vastis stagnis, in Laminitano agro, ut scribit Plinius lib. iii Naturalis Histor. cap. i, hodie *Campo de Montiel*, circa opidum, Hispanis *Cagnamanes* dictum. Oretanos præterlapsus ad Metallinam, ubi castra fuisse Vitelliana docent Antiquæ ejus loci Inscriptiones, terræ se penetralibus condere putatur. (Nam ex vulgi opinione magis quam ex veritate hæc esse testis est apud Ortelium oculatus Georgius ab Austria præpositus Harlebecensis) mox post aliquot leucas, quasi sapius nasci gaudens, inquit Plinius, ad Villartam eruptione facta, Augustam Emeritam, ubi longissimo ponte lapideo transiitur, Pacem Iuliam, & Austrum versus alias urbes prætergressus ad castrum Marinum in Oceanum evolvitur. Hispanis hodie *Rio Guadiana*, recepta ab Arabibus voce: iis enim *Guad* fluvius. *Betis* Ptolemæo, oritur prope Castaonem ex Orospe da Monte, ut scribunt Strabo & Stephanus, qua parte *Sierra d' Alcaraz*, nominatur. Ab Fonte in Occasum vergens Cordubam, aliaque Opida præterlapsus, ad Hispalim in Austrum declinans, Ostio satis amplo (unius enim leucæ est) sed quod vadossius haud procul Gadibus in Atlanticum Mare se exonerat. Hic fluvius nobilis Auro veteribus est, & Olivetis. Straboni etiam & Pausaniæ *Tartessus* nominatur. Livius *Circen* ab Incolis nominari notat: quam appellationem aliquamdiu retinuerunt, scribente Mario Nigro, Hispania poriti Afri; quibus tandem *Guadalquivir*, vel ut alii scribunt *Guadalchebir*, tanquam fluvius *Magnus*, fuit dictus. *Minus* Hispaniæ Tarraconensis fluvius, ortum habens sexto supra Aras Sextianas, quibus hodie *Lugo* nomen, milliari ad opidum vulgo *Castel - Verde*, Portum marinum secans, Pontemque Belarium & Orensem civitatem perlapsus, facto ad Valentiam cum Avia congressu, sex miliaria procurrens in Oceanum se præcipitat. Sunt & alii, *Lethe*, *Turinus*, *Limeæ*, *Sicores*, *Chalybs*, *Austra*, atque alii minorum gentium fluvii, quos alii explicandos, ne prolixiores simus, relinquimus. Mare nos vocat & quæ cum eo cenferi solita, Sinus & Portus. Oceano undique Hispania & Mari Mediterraneo concluditur, præter eam partem quæ Montibus Pyrenæis & Aquitaniæ conjungitur. Quorum beneficio patentibus gremiis universi Orbis tam novi quam veteris commercio oportuna, tanquam adjuvandos Mortales ipsa avida in Maria procurrat. Quæ & marinorum Piscium genus omne abunde subministrant. Inter quos *Cætæ*, *Balenæ*, *Congri*, *Murenæ*, *Thynni*, *Savali*, *Lampetræ*, & alii, tum ostrea, *Conchyliæ*que. Sinus Hispaniæ celeberrimi sunt tres, omnes ad Mare Mediterraneum, *Sucronensis*, *Illicitanus*, *Virgitanus*. Omnium vastissimus est *Sucronensis*, magno satis ore pelagus, inquit Mela, accipiens, & quo magis penetratur angustior. Mediæ magnitudinis est *Illicitanus* nunc *Puerto d' Alicante*. Minimus est *Virgitanus*, ab opido, ut scribit Mela, *Virgi*, hodie *Vera* vel *Bera*. Corrupte apud Ptol. *Urce* vel *Virge*: nec emendatius apud Antoninum *Urci*, ut nec apud Plinium *Urgi*.
Nominatur

Maria.

Commoditates.